

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola Čáslav, R. Těsnohlídka 1628

286 01 Čáslav

Identifikátor zařízení: 600 045 731

Zřizovatel: Město Čáslav, náměstí Jana Žižky 1, 286 01 Čáslav

Školský úřad Kutná Hora, Komenského náměstí 6, 284 22 Kutná Hora

Termín konání orientační inspekce: 13. - 15. prosince 1999

Čj.	031 273/99 - 1030
Signatura	oc2at104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola (dále v textu MŠ) si ve své koncepci stanovila reálný cíl - všestranně rozvíjet dítě předškolního věku při zajištění jeho zdraví, tělesné a duševní pohody. Vlastní výchovně vzdělávací program je tvořen na základě schválených dokumentů, projektu *Zdravá mateřská škola* (MŠMT ČR č. 81/196 - 1994) a *Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy* (MŠMT ČR čj. 33483/83 - 201). Dále jsou využívány aktuální metodické publikace *Třída plná pohody*, *Školka plná zábavy*, *Jaro, léto, podzim, zima v MŠ*. Z uvedených dokumentů zpracovaly učitelky rámcové čtvrtletní plány. Dále je konkretizují v týdenních tematických plánech. Na základě kontroly týdenních plánů ve všech třídách MŠ lze konstatovat, že jejich zpracování je pravidelné a přehledné, zastoupení výchovných oblastí úplné a v převážné většině rovnoměrné. Částečné nedostatky byly zjištěny v postupnosti a návaznosti úkolů v jednotlivých složkách výchovy. Témata pro plánování jsou pevně stanovena pro celý školní rok. Týdenní plánování je základní fází přípravy učitelek na vlastní pedagogický proces.

K obohacení výchovně vzdělávacího programu MŠ přispívá předplavecký výcvik, cvičení na rehabilitačních míčích, práce výtvarného kroužku a logopedická prevence.

Záměry koncepce prolínají do každodenní výchovně vzdělávací práce. Plánování je prokazatelně systematické a funkční. Výchovně vzdělávací program obohacený pestrou nabídkou aktivit je kvalitním východiskem pro činnost MŠ. Úroveň plánování a přípravy hodnotí inspekce spíše nadprůměrně.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický kolektiv je včetně ředitelky šestičlenný. Všechny jeho členky bydlí v místě pracoviště, jsou odborně a pedagogicky způsobilé a v oblasti předškolní výchovy pracují déle než 15 let. Kolektiv je vcelku stabilizovaný. Obě učitelky III. třídy mají osvědčení pro práci logopedické asistentky, v MŠ zajišťují logopedickou prevenci.

Účelová budova MŠ je v provozu devět let, poskytuje dětem i zaměstnancům velmi dobré zázemí pro výchovně vzdělávací i provozní činnosti. Vybavení plně odpovídá současným požadavkům předškolní výchovy. Pomocí žaluzií je možné různě členit prostor třídy v souladu s potřebami dětí (koutky pro hry a skupinové činnosti). MŠ je nadstandardně vybavena hračkami, má také dostatek materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti. Vybavení MŠ zahrnuje základní audiovizuální pomůcky, které byly v průběhu inspekce účelně využívány. Nabídka dětské a odborné literatury je široká.

Kapacita MŠ, kterou stanovil posudkem ze dne 12. září 1996 okresní hygienik, je 75 míst pro předškolní věk. Počet zapsaných dětí v jednotlivých třídách odpovídá uvedenému nařízení. Prostory MŠ jsou udržovány čisté a upravené. Interiér zdobí převážně výtvarné práce dětí a učitelek, současná vánoční výzdoba je velice působivá. Skladba denního režimu zohledňuje v dostatečné míře individuální potřeby dětí vyrovnaným poměrem spontánních a řízených činností, odpovídající časovou rezervou pro pobyt venku, respektováním osobního tempa při jídle a délkou odpoledního odpočinku. Pohybová cvičení jsou do výchovného programu zařazována denně. Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna. V souladu s koncepčními záměry jsou zařazovány do jídelníčku prvky zdravé výživy. Stava je podávána upravená, děti mají možnost přídatku. Pitný režim funguje s částečnými rezervami (děti pijí až po vyzvání učitelky). Po hlavním jídle probíhá ve všech třídách čištění zubů, v odpoledním programu je pravidelně zařazováno otužování vodou.

Převaha pozitivních zjištění je základem nadprůměrného hodnocení podmínek pro výchovně vzdělávací práci MŠ. Kvalitní personální, materiální i psychohygienické podmínky umožňují plnění koncepčních záměrů v plánovaném rozsahu.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Ve všech třídách MŠ plynule navazovaly spontánní aktivity dětí na učitelkou řízené činnosti. Inspekce zaznamenala velmi dobrou úroveň tvořivých her s citlivým přístupem učitelek. Děti nejsou agresivní, snaží se o vzájemnou dohodu a pomoc. Řízenou činnost navozují učitelky účinnou motivací s odkazem na společné zkušenosti a prožitky. Děti mají možnost volit z programové nabídky podle vlastního zájmu.

Úroveň didaktické práce všech učitelek je vcelku vyrovnaná, bez výrazných rozdílů. Je zřejmé, že jsou v praxi aplikovány poznatky z dalšího vzdělávání. V průběhu pedagogického procesu převládala snaha o využití hry jako metody. Nové poznatky jsou u dětí vytvářeny při vlastní manipulaci s pomůckami a materiálem. Důsledně jsou uplatňovány úkoly mravní výchovy, které prolínají celým výchovně vzdělávacím procesem. Jejich plnění se projevuje kamarádkými vztahy mezi dětmi ve skupině. Organizační formy jednotlivých činností byly stanoveny účelně ve vztahu k výchovnému cíli, počtu a věku dětí. V souladu s koncepčními záměry MŠ i věkově heterogenním složení tříd převládala skupinová práce nad frontálně organizovanou činností. Upevňování hygienických, pracovních a společenských návyků je trvalou součástí výchovné péče, dosažené výsledky jsou velmi dobré.

Odborně erudované výchovné působení s využitím nových poznatků v praxi je důvodem nadprůměrného hodnocení této oblasti.

Motivace a hodnocení

Průběh celého dne v MŠ spočívá v nenásilném střídání spontánních a řízených činností. Podstatou této skutečnosti je kvalitní motivace, jejímž důsledkem je zájem dětí o nabízené činnosti. Učitelky důsledně uplatňují vstupní motivaci, v průběhu spíše motivují adresným hodnocením. Úspěšnost motivace podporuje dostatečná znalost individuality dětí. Kladným hodnocením s taktním upozorněním na vzniklé nedostatky (čistota při lepení, pečlivost, vytrvalost) podporují sebedůvěru dětí.

V oblasti motivace a hodnocení výrazně převládají pozitivní zjištění.

Interakce a komunikace

V jednání mezi sebou i s dospělými dodržují děti základní pravidla pro komunikaci. Projevují se bez ostychu, spontánně sdělují své zážitky ze života v MŠ i rodině. Z jejich vystupování je zřejmé, že se cítí v MŠ spokojeně. Učitelkám projevují důvěru, obracejí se na ně při řešení problémových situací. Ve třídách je pozitivní klima pro komunikaci i společné činnosti.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem je bezproblémová. Inspekce hodnotí její kvalitu jako velmi dobrou.

Spontánní činnosti

V souladu s koncepcí vytváří MŠ kvalitní podmínky pro spontánní činnosti a pohybové aktivity. Prostorné a vhodně členěné interiéry tříd s volně přístupnými hračkami podněcují děti k pohybu i tvořivé hře. Dostatek volného prostoru umožňuje ponechat konstrukce ze stavebnic i další hračky pro pokračování her, ke kterým se děti v průběhu dne mohou vrátit. Učitelka při hrách přejímá roli partnera, její účast děti neomezuje. Taktně zasahuje při konfliktních

situacích, podle potřeby prověřuje dodržování stanovených pravidel. Náměty her využívají učitelky pro motivaci k řízeným činnostem.

Spontánní aktivity prolínají celým dnem, v MŠ jsou pro jejich realizaci vytvořeny velmi dobré podmínky. Kvalita této činnosti je nadprůměrná.

Řízené činnosti

Ve všech třídách MŠ je pro výchovně vzdělávací působení pozitivní klima. Inspekce sledovala didaktickou práci učitelek při tělesné, literární, výtvarné a hudební výchově. Učitelky byly na výchovně vzdělávací práci předem připraveny, plnily úkoly týdenních tematických plánů. K aktivizaci dětí využily účinnou motivaci, v průběhu činnosti dostatečné individuální hodnocení.

Pohybová cvičení jsou denní součástí programu. V souladu s koncepčními záměry probíhá cílená aktivizace dětí k pohybu. Sledovaná cvičení byla ve vztahu k fyziologické křivce zátěže organismu metodicky správně sestavená, v průběhu cvičení nebyly porušeny bezpečnostní a hygienické zásady. Děti projevovaly spontánní radost, prokázaly velmi dobrou úroveň pohybových dovedností.

Literární a výtvarná výchova byly obsahově propojeny, společný poslech příběhu inspiroval děti k výtvarnému ztvárnění. Velmi dobré výsledky výtvarné činnosti vycházejí z jasně stanoveného metodického postupu, promyšlené organizace a vhodného využití pomůcek. Kvalitu těchto dovedností ovlivňuje i činnost výtvarného kroužku, kde si děti prohlubují zkušenosti a dovednosti při práci s výtvarným materiálem. Řízená činnost probíhala v souběhu s volnou hrou.

V obsahově zaměřeném bloku písní a tanečních her (Vánoce) prezentovaly děti své pěvecké a pohybové dovednosti. Učitelka dodržela zásadu přiměřenosti ve vztahu k délce trvání i výběru programu. Navazovala na dovednosti dětí získané v průběhu školního roku. Děti vystupovaly přirozeně a bez ostychu.

V pedagogickém procesu nebyly zjištěny zásadní nedostatky. Při hodnocení jednotlivých výchovných činností výrazně převládají pozitivní zjištění. Inspekce zaznamenala uplatnění odborné specializace učitelek v rozšířeném působení ve výtvarné výchově. Celkově je hodnocena oblast řízených činností nadprůměrně.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Ve všech sledovaných oblastech výchovně vzdělávací činnosti byla zjištěna převaha pozitivních ukazatelů. Pro svoji činnost má MŠ jasně vymezené cíle, kvalitní personální a materiální podmínky. Na základě těchto poznatků je kvalita výchovně vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce MŠ je písemně stanovena, její záměry prolínají do každodenního výchovně vzdělávacího procesu. Plánování vychází z podrobné analýzy výsledků minulého období, na tvorbě plánu se svými návrhy podílejí všechny pedagogické pracovnice školy. Pracovní plán je

strukturován obsahově i časově, úkoly jsou konkrétní s uvedením osobní odpovědnosti. Souvislost úkolů s dlouhodobou koncepcí MŠ je zřejmá. Plán zahrnuje všechny úseky působnosti MŠ, dominantní kapitolou je výchovně vzdělávací činnost školy. Oblast kontroly je rozpracována spíše rámcově. Plánované úkoly byly prokazatelně přijaty celým pedagogickým kolektivem.

Plánované úkoly pro činnost MŠ jsou reálné, vycházejí z konkrétních podmínek a možností předškolního zařízení. Plánování je vcelku pojato jako jednotný systém, jeho úroveň je spíše nadprůměrná.

Organizování

Ředitelka řídí zaměstnance a koordinuje jejich práci tak, aby byl zajištěn plynulý chod celého zařízení. Písemně pověřená zástupkyně přejímá v době její nepřítomnosti v plném rozsahu práva, povinnosti i odpovědnost vyplývající z funkce ředitelky. Pro zajištění koordinace činnosti všech pracovníků a bezproblémové fungování celého zařízení zpracovala ředitelka tyto vnitroorganizační dokumenty:

- Řád MŠ - je zpracován v souladu se zněním vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1991 Sb., o mateřských školách. Obsahuje zásadní pokyny pro rodiče, upravuje jejich práva a povinnosti ve vztahu k MŠ. Je zveřejněn ve vstupních prostorech každé třídy.
- Organizační řád - je základní normou MŠ jako organizace ve smyslu Zákoníku práce. Obsahuje 8 článků, které upravují organizační strukturu a řízení, práva a povinnosti pracovníků. Jsou zde i ustanovení týkající se přenosu informací uvnitř i vně MŠ. Organizační řád má vymezenou dobu platnosti, prokazatelně s ním byli seznámeni všichni zaměstnanci.
- Vnitřní řád pro učitelky - stanoví jejich povinnosti při plnění výchovně vzdělávacích cílů a dalších provozních úkolů MŠ. Jeho součástí je přehledný rozvrh pracovní doby. V něm jsou uplatňovány ve vztahu ke skutečnému počtu přítomných dětí postupné nástupy i ukončení pracovní činnosti učitelek. Rozvržení pracovních služeb je z hlediska využití pracovní doby efektivní.
- Rozpis prací pro provozní pracovníky (pracovní náplně) - zpracovala ředitelka pro všechny provozní zaměstnance. Tyto dokumenty jsou průběžně aktualizovány.

Všichni pracovníci byli prokazatelně seznámeni s Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaným MŠMT ČR č. j. 16969/96-42.

Inspekce zaznamenala plynulou prostupnost informací uvnitř MŠ i směrem k rodičovské veřejnosti. Informační systém je vytvořen, funguje na základě pevně stanovených pravidel. Informace zásadního charakteru jsou v programu jednání pedagogických a pracovních porad. Jednání pedagogických rad řeší pedagogickou problematiku. Jsou svolávány podle plánu čtyřikrát ve školním roce. Četnost pracovních porad se odvíjí od konkrétní problematiky MŠ, vyplývající z činnosti MŠ. Činnost provozního a pedagogického úseku je promyšleně koordinována. Pro informování rodičů jsou využívány všechny běžné formy, preferován je osobní kontakt. Dále jsou vystavovány práce dětí, organizovány dny otevřených dveří s ukázkami výchovné práce.

Povinnou dokumentaci vede MŠ v rozsahu stanoveném § 45 b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. Ke kontrole předložila ředitelka i další dokumentaci vztahující se k činnosti předškolního zařízení. Inspekce neshledala v kontrolovaných dokumentech (viz výčet dokladů) zjevné nedostatky.

Kvalitní organizace je základem bezproblémového fungování celého zařízení. Pevně stanovené normy tvoří kvalitní východisko pro účinné řízení MŠ. Inspekce zjistila v oblasti organizování výraznou převahu pozitivních poznatků.

Vedení a motivování pracovníků

Z inspekčních zjištění vyplývá, že ředitelka pružně reaguje na nové podněty v předškolní výchově, vytváří učitelkám velmi dobré podmínky pro jejich další vzdělávání. Plánovitě využívá nabídky vzdělávacích subjektů. Uplatněním současných trendů předškolní výchovy bylo zaznamenáno ve výchovném působení v průběhu inspekce. Péče o oblast vzdělávání je dále doložena pestrou nabídkou aktuální literatury z oboru předškolní výchovy, projednáváním nových poznatků ze studia na pedagogických radách. Kvalitu odborného vedení i účinné motivace potvrzují výsledky výchovně vzdělávací práce MŠ.

Vzhledem k výše uvedeným poznatkům hodnotí inspekce kvalitu odborného vedení a motivování pracovníků jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Rámcový plán kontrolní činnosti zahrnuje cíle hospitací a základní úkoly pro kontrolu vedení dokumentace. Mimo plánované kontroly provádí ředitelka denní orientační vstupy do tříd. Výsledky práce provozních zaměstnanců prověřuje průběžnou kontrolou. Ředitelka má o pracovních výkonech všech zaměstnanců MŠ velmi dobrý přehled. Pravidelné kontroly pomáhají vytvářet v MŠ zdravé klima, navozují spolupráci všech zúčastněných při zkvalitňování výchovně vzdělávací práce a celkové péči o děti. Kontrolní činnost je systematická, ředitelka každý měsíc pravidelně hospituje u jednotlivých učitelek. Z předložených písemných záznamů lze vyvodit cílevědomé ovlivňování kvality didaktické práce.

Kontrolní systém postihuje činnost celého zařízení, má nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Ve sledovaných oblastech řízení byla zaznamenána výrazná převaha pozitivních ukazatelů. Jasně koncepční cíle a ucelený systém plánování jsou kvalitními východisky pro práci MŠ. Kvalita řídicí práce je nadprůměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- koncepce školy
- pracovní plán školy
- rozhodnutí o zařazení MŠ do sítě škol čj. 10/MŠ/98 ze dne 1. listopadu 1998
- statistický výkaz o MŠ
- posudek OHES v Kutné Hoře
- organizační řád
- řád školy
- vnitřní řád pro učitelky
- záznamy z kontrolní činnosti ředitelky
- zápisy z jednání pedagogických a pracovních porad

- výchovně vzdělávací plány (čtvrtletní, týdenní tematické)
- přehledy výchovně vzdělávací práce
- přehledy denní docházky dětí
- povinná dokumentace dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Výchovně vzdělávací činnost MŠ probíhá ve velmi dobrých podmínkách, je cílená, odborně erudovaná, směřuje k všestrannému rozvoji osobnosti dítěte. Je vedena citlivě s pedagogickým taktem. Středem veškerého pedagogického působení je dítě, jeho potřeby a zájmy. Inspekce zaznamenala plnění stanovené koncepce, průběh výchovně vzdělávací činnosti MŠ hodnotí celkově jako nadprůměrný. Také v řídicí práci výrazně převažují pozitiva. Organizace činností v MŠ probíhá podle pevných a logicky uspořádaných pravidel, odborné vedení pedagogického kolektivu i kontrola jsou kvalitativně na velmi dobré úrovni.

Na základě zjištěných skutečností hodnotí inspekce kvalitu práce MŠ jako nadprůměrnou.

Při kontrole hospodaření MŠ s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu nebyly zaznamenány zjevné nedostatky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Anna Doskočilová

A. Doskočilová v. r.

V Kolíně dne 18. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. prosince 1999

Razítko

Zdena Hudcová

Hudcová v. r.

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kutná Hora	7. ledna 2 000	031 3/00 - 1030
Město Čáslav	7. ledna 2 000	031 2/00 - 1030

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány